

Կ-183¹-20.12.2012-ՊԱ-010/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԱԳԻՐՔԸ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ
ԴՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ
ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգիրքը գործողության մեջ դնելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2003 թվականի ապրիլի 18-ի ՀՕ-529-Ն օրենքի 3-րդ հոդվածում լրացնել իններորդ, տասներորդ, տասնմեկերորդ տասներկուերորդ և տասներեքերորդ մասեր հետևյալ բովանդակությամբ.

«Դատվածություն չունեցած համարել 2002 թվականի ապրիլի 26-ից մինչև 2004 թվականի հուլիսի 1-ը կրոնական համոզմունքների կամ հայացքների շարժառիթով 1961 թվականի մարտի 7-ի Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 75-րդ հոդվածով կամ 2003 թվականի ապրիլի 18-ի Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 327-րդ հոդվածով նախատեսված արարքների կատարման համար դատապարտված անձանց: Այդ անձանց նկատմամբ կիրառելի չեն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 84-րդ հոդվածի 8-րդ մասով կամ դատվածությամբ պայմանավորված՝ այլ օրենքով կամ իրավական ակտով նախատեսված սահմանափակումները:

Դատվածություն չունեցած համարել 2004 թվականի հուլիսի 1-ից հետո կրոնական համոզմունքների կամ հայացքների շարժառիթով Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 327-րդ, 327.1-րդ, 327.2-րդ, 327.3-րդ և 327.4-րդ հոդվածներով նախատեսված արարքների համար դատապարտված անձանց, եթե նրանց դատվածությունը ՀՀ քրեական օրենսգրքի 84-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հանվել կամ մարվել է: Այդ անձանց նկատմամբ կիրառելի չեն ՀՀ քրեական օրենսգրքի 84-րդ հոդվածի 8-րդ մասով կամ դատվածությամբ պայմանավորված՝ այլ օրենքով կամ իրավական ակտով նախատեսված սահմանափակումները:

2004 թվականի հուլիսի 1-ից հետո Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 327-րդ, 327.1-րդ, 327.2-րդ, 327.3-րդ և 327.4-րդ հոդվածներով նախատեսված արարքները կրոնական համոզմունքների կամ հայացքների շարժառիթով կատարելու համար դատապարտված և պատիժը կրած կամ պատժի կրումից պայմանական վաղաժամկետ ազատված անձանց կամ այն անձանց դիմումի հիման վրա, ում նկատմամբ պատիժը պայմանականորեն չի կիրառվել, իսկ այն չներկայացվելու դեպքում՝ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 52-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված կարգով ներկայացված դատախազի միջնորդությամբ դատարանը վերանայում այդ անձանց

նկատմամբ կայացված դատավճիռը՝ կարճելով քրեական գործի վարույթը, եթե նրանց դատվածությունը դատարան դիմելու օրվա դրությամբ ՀՀ քրեական օրենսգրքի 84-րդ հոդվածով սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ:

Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 327-րդ, 327.1-րդ, 327.2-րդ, 327.3-րդ և 327.4-րդ հոդվածներով նախատեսված արարքները կրոնական համոզմունքների կամ հայացքների շարժառիթով կատարած և դրա համար պատիժ կրող անձանց դիմումի հիման վրա, իսկ այն չներկայացվելու դեպքում՝ ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի 52-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված կարգով ներկայացված դատախազի միջնորդությամբ դատարանը վերանայում է այդ անձանց նկատմամբ կայացված դատավճիռը՝ կարճելով քրեական գործի վարույթը և նրանց ազատելով պատժի հետագա կրումից, եթե նրանք մինչև 2013 թվականի օգոստոսի 1-ը դիմում են ներկայացրել այլընտրանքային ծառայություն անցնելու վերաբերյալ և «Այլընտրանքային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով լիազորված մարմինը որոշում է կայացրել նրանց այլընտրանքային ծառայության ուղարկելու մասին:

Կարճել դատարանների, նախաքննության և հետաքննության մարմինների վարույթում գտնվող քրեական գործերը և դադարեցնել քրեական հետապնդումն այն անձանց նկատմամբ, ովքեր կասկածվում կամ մեղադրվում են Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 327-րդ, 327.1-րդ, 327.2-րդ, 327.3-րդ և 327.4-րդ հոդվածներով նախատեսված արարքների կատարման համար, եթե այդ անձինք մինչև 2013 թվականի օգոստոսի 1-ը դիմում են ներկայացրել այլընտրանքային ծառայություն անցնելու վերաբերյալ և «Այլընտրանքային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով լիազորված մարմինը որոշում է կայացրել նրանց այլընտրանքային ծառայության ուղարկելու մասին»:

Հոդված 2. Անցումային դրույթներ

1.Սույն օրենքի 1-ին հոդվածով «Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգիրքը գործողության մեջ դնելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 3-րդ հոդվածում լրացվող տասներկուերորդ և տասներեքերորդ մասերը տարածվում են այն անձանց վրա, որոնք մինչև սույն օրենքի ուժի մեջ մտնելը կատարել են Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 327-րդ, 327.1-րդ, 327.2-րդ, 327.3-րդ և 327.4-րդ հոդվածներով նախատեսված արարքները կամ դրանց կատարման համար դատապարտվել են:

ԱՄ Փ Ո Փ Ա Թ Ե Ր Թ

«ԱՅԼԸՆՏՐԱՆՔԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԿԱՏԱՐՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը, գրության ստացման ամսաթիվը, գրության համարը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխություններ
1	2	3	4
Աժ պագամավոր Հերմինե Նաղդալյան	Զբացառելով նշված օրենքի ընդունման անհրաժեշտությունը հարկ է նշել, որ խնդիրը պետք է լուծվի ազգային անվտանգության առանցքի շուրջ: Այլընտրանքային զինվորական և այլընտրանքային աշխատանքային ծառայությունը պետք է լինի ոչ նվաստացուցիչ, սակայն ոչ դյուրին, ոչ գայթակղիչ, այլ վանող ծառայություն: Հետագա հնարավոր բացասական հետևանքներից խուսափելու նպատակով անհրաժեշտ է, որպեսզի հատկապես այլընտրանքային աշխատանքային ծառայությունն անցկացվի հիմնականում սահմանային գոտում և ոչ թե բնակավայրից մինչև 30 կիլոմետր հեռավորության վրա, այլ նվազագույնը 50 կիլոմետր հեռավորությամբ: Վերոգրյալի հիման վրա՝ օրենքի նախագծի	Չի ընդունվել	Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայությունը արդյունավետ կազմակերպելու համար անհրաժեշտ է, որպեսզի հնարավոր լինի բավարար ձկունությանը տեղաբաշխել այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողներին այն վայրերում, որոնցում տվյալ ժամանակահատվածում առկա է աշխատանքների կատարման անհրաժեշտություն: Բացի այդ, հարկ է նկատել, որ սահմանային գոտում ծառայություն անցնելը կարող է լինել ոչ այնքան իրատեսական, երբ սահմանային գոտում հնարավոր չլինի գործնականում ապահովել աշխատանքային ծառայության իրականացումը համապատասխան աշխատանքի բացակայության պատճառով: Նման դեպքերում նախագծով նախատեսված կարգավորումները՝ ի տարբերություն առաջարկվող լուծումների, հնարավորություն կտան բավարար ձկունությանը տեղաբաշխել այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողներին: Ինչ վերաբերում է բնակավայրից առնվազն 30 կմ

	վերաբերյալ ներկայացվում են հետևյալ առաջարկությունները: 1. Նախագծի 13-րդ հոդվածի առաջին մասի վերջին նախադասությունը լրացնել հետևյալ բառերով. «, հետագա փոխհատուցման պայմանով, որի չափը և վճարման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը»: 2. Նախագծի 13-րդ հոդվածի 4-րդ մասում «ոչ ավել, քան 30 կիլոմետր» բառերը փոխարինել «ոչ պակաս, քան 50 կիլոմետր» բառերով: Նույն մասի վերջին նախադասությունը հանել: 3. Նախագծի 15-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ 2) լրացնել նոր՝ 1.1 մաս՝ հետևյալ բովանդակությամբ. «Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողին իր կենսական կարիքները հոգալու համար տրվում է ամսական դրամական բավարարում, որի չափը և կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը, ոչ պակաս, քան 50 հազար դրամի չափով»:		հեռավորության վերաբերյալ դրույթը 50 կմ-ի պահանջով փոխարինելուն, ապա վերագրյալը վերաբերում է նաև այս առաջարկությանը: Դրանից զատ, հարկ է նկատել, որ առաջարկի ընդունման պարագայում կմեծանան պետական բյուջեի ծախսերը, քանի որ այդ դեպքում այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողներին տրվելու են լրացուցիչ փոխհատուցումներ:
Աժ պագամավոր Կորյուն Նահապետյան	1. <u>Առաջարկ</u>: «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածում լրացնել 2-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ. «Պարտադիր զինվորական ծառայություն անցնող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին չի կարող հրաժարվել իր ծառայությունից և ընտրել այլընտրանքային ծառայություն, իսկ այլընտրանքային ծառայություն անցնող քաղաքացին չի կարող հրաժարվել իր ծառայությունից և ընտրել պարտադիր զինվորական ծառայություն»: <u>Հիմնավորում</u>: Նման փոփոխություն նախատեսելու հիմնական նպատակը տարակարծությունների վերացումն ու նշված	1. Ընդունվել է	1. Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:

	հարցում հստակեցում մտցնելն է: 2. <u>Առաջարկ:</u> «Այլընտրանքային ծառայության» մասին ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասում «տեղական գորակոչային հանձնաժողովը» բառերը փոխարինել «տարածքային զինվորական կոմիսարիատը» բառերով: <u>Հիմնավորում:</u> Ո՛չ Օրենքում, ո՛չ էլ Նախագծում չի հիշատակվում գորակոչային հանձնաժողովը և նրա համար սահմանված էլ չեն որևէ լիազորություններ: Նախագծի 7-րդ հոդվածի համաձայն քաղաքացին իր դիմումը ներկայացնում է տարածքային զինվորական կոմիսարիատ և տարածքային զինվորական կոմիսարիատը պարզում է, թե արդյոք առկա են «Ձինապարտության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված պարտադիր զինվորական ծառայությունից ազատելու կամ պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետում տալու հիմքերը: Որևէ նշում չկա դիմումը տեղական գորակոչային հանձնաժողովին ուղարկելու մասին: Բոլորովին այլ կարգավորում է տրված 10.03.2005 թ. «Այլընտրանքային ծառայություն անցնելու մասին դիմումները քննարկող հանրապետական հանձնաժողովի ստեղծման, գործունեության կարգը և անդամների կազմը հաստատելու մասին» ՀՀ կառավարության N-271 որոշման մեջ: Հիմք ընդունելով ներկայացված Նախագծի կարգավորումը՝ գտնում ենք, որ ճիշտ չէ տեղական գորակոչային հանձնաժողովին նշել որպես այլընտրանքային ծառայության անցկացման հարցերով զբաղվողի: 3. <u>Առաջարկ:</u> «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 5-րդ հոդվածում նախատեսում է Օրենքի 7-րդ հոդվածը	2. Ընդունվել է 3. Բովանդակային առումով	2. Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ: 3. Նախագծի 6-րդ հոդվածը վերաշարադրվել է՝ ներառելով առանձին կարգավորումներ դիմումը ներկայացնելու ժամկետների պահպանման, դիմումում ձևական
--	--	--	---

	շարադրել նոր բովանդակությամբ: Առաջարկում ենք նշված հոդվածի 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Քաղաքացու դիմումը գրանցվում է տարածքային զինվորական կոմիսարիատում, որը դիմումը ստանալու պահից 30-օրյա ժամկետում պարզում է՝ արդյոք պահպանվել են դիմումը ներկայացնելու համար օրենքով սահմանված ժամկետները, ինչպես նաև «Զինապարտության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով պարզում է դիմում ներկայացրած քաղաքացուն պարտադիր զինվորական ծառայությունից ազատելու կամ պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետում տալու հիմքերի առկայությունը: Ժամկետների պահպանված լինելու և նշված հիմքերի բացակայության դեպքում ներկայացված դիմումն ու դիմողի անձնական գործը ուղարկվում է հանրապետական հանձնաժողովին»: Առաջարկում ենք նույն հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ. «Եթե դիմում ներկայացրած քաղաքացին չի պահպանել դիմում ներկայացնելու համար օրենքով սահմանված ժամկետները կամ առկա են պարտադիր զինվորական ծառայությունից ազատելու կամ պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետում տալու հիմքերը, տարածքային զինվորական կոմիսարիատը դիմումը հանրապետական հանձնաժողովին չի ներկայացվում և, դիմումը, ներկայացնելու օրվանից 10 օրվա, ընթացքում վերադարձվում է դիմումը ներկայացրած անձին»: Հիմնավորում: Այս կարգավորումը անհրաժեշտ է, քանի որ պարզ չէ, թե ինչ է լինում դիմումի հետ, եթե այն ներկայացնելու ժամկետները չեն պահպանվել. արդյո՞ք այն տարածքային զինվորական կոմիսարիատի կողմից վերադարձվում է դիմում	ընդունելի է	սխալների առկայության, ինչպես նաև պարտադիր զինվորական ծառայությունից ազատելու կամ պարտադիր զինվորական ծառայությունից տարկետում տալու հիմքերի առկայության ստուգման մասին:
--	---	--------------------	--

	ներկայացրած անձին, թե ուղարկվում է հանրապետական հանձնաժողով: Ըստ էության, դիմումը հանրապետական հանձնաժողով չի ուղարկվում, քանի որ, եթե ուղարկվեր, այն պետք է մերժվեր հանրապետական հանձնաժողովի կողմից, սակայն Օրենքի 9-րդ հոդվածում մերժման նման հիմք նախատեսված չէ: 4. Առաջարկ: «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 6-րդ հոդվածը նախատեսում է Օրենքի 8-րդ հոդվածը շարադրել նոր խմբագրությամբ: Առաջարկում ենք նշված հոդվածի 3-րդ մասում «կրոնագետներ» բառից հետո լրացնել «հոգեբաններ և այլ մասնագետներ» բառերը: 5. Առաջարկ: «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 7-րդ հոդվածը նախատեսում է Օրենքում ավելացնել 8.1 հոդված՝ «Պարտադիր զինվորական ծառայությունն այլընտրանքային ծառայությամբ փոխարինելու մասին հանրապետական հանձնաժողովի որոշումը» վերատառությամբ: Առաջարկում ենք նշված հոդվածում լրացնել 6-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ. «Հանրապետական հանձնաժողովը ղեկավարվում է «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի նորմերով, այնքանով, որքանով դրանք չեն հակասում սույն օրենքին»: Հիմնավորում: Լրացման հիմնական նպատակը հանրապետական հանձնաժողովի կարգավիճակի հստակեցումն է: Կարգավիճակի հստակեցման հետ մեկտեղ, նման լրացումը թույլ կտա պատասխանել այնպիսի հարցերի, թե ինչ սկզբունքներով է	4.Ընդունվել է 5.Բովանդակային առումով ընդունելի է	4. Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ: 5. Համապատասխան փոփոխություններ են կատարվել գործող օրենքի 1-ին հոդվածում:
--	--	--	--

	հանրապետական հանձնաժողովը կայացնում որոշում, ինչպիսի ապացուցողական բազայի վրա կարող է հիմնվել և այլն: 6. <u>Առաջարկ</u>: «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածում «ընդունելու» բառը փոխարինել «ստանալու» բառով: <u>Հիմնավորում</u>: Օրենքի 11-րդ հոդվածը ուղղակիորեն սահմանափակում է անձի՝ որոշումը բողոքարկելու իրավունքը: Անձը չի կարող բողոքարկել որոշումը, քանի դեռ չի իմացել նման որոշման կայացման մասին: Ըստ «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի՝ անձի ներկայությունը հանրապետական հանձնաժողովի նիստերին պարտադիր չէ և, այս պարագայում, անձը կիմանա կայացված որոշման մասին միայն այն պատշաճ ձևով ստանալու դեպքում: 7. <u>Առաջարկ</u>: Օրենքի 11-րդ հոդվածում «դատարան» բառից առաջ լրացնել «վարչական» բառը: 8. <u>Առաջարկ</u>: «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 11-րդ հոդվածը սահմանում է փոփոխություն «Այլընտրանքային ծառայության» մասին ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածում: Առաջարկում ենք նշված հոդվածում լրացնել 5-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ. «Այլընտրանքային ծառայության կազմակերպման և իրականացման ծախսերը ֆինանսավորվում են	6. Բովանդակային առումով ընդունելի է. 7. Բովանդակային առումով ընդունվել է. 8. Բովանդակային առումով ընդունելի է	6. Գործող օրենքի 11-րդ հոդվածը վերաշարադրվել է հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Հոդված 11. Այլընտրանքային ծառայության հետ կապված վեճերի լուծումը Այլընտրանքային ծառայության հետ կապված վեճերը լուծվում են օրենքով սահմանված կարգով:» 7. Տես՝ կետ 6-ը: 8. Նախագծի 13-րդ հոդվածում լրացվել է 6-րդ մաս հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Այլընտրանքային ծառայությունը կազմակերպվում և իրականացվում է պետական բյուջեի միջոցների հաշվին»:
--	--	--	--

	պետական բյուջեի միջոցների հաշվից»: Հիմնավորում: «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 15-րդ հոդվածը նախատեսում է Օրենքի 19-րդ հոդվածում ավելացնել 1.1 մասը, որը կսահմանի. «Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողին տրվում է ամսական դրամական բավարարում՝ մինչև երեսուն հազար դրամի չափով»: Միևնույն ժամանակ «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 13-րդ հոդվածը նախատեսում է Օրենքի 17-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ. «Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության վայրը, որպես կանոն, պետք է լինի այլընտրանքային ծառայողի հաշվառման վայրից /հաշվառման վայր չունենալու դեպքում՝ փաստացի բնակության վայրից/ ոչ ավել, քան 30 կմ հեռավորության վրա: Հակառակ դեպքում այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողին վճարվում է փոխհատուցում, որի չափը և վճարման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը»: Բացի այդ, ներկայումս քրեակատարողական հիմնարկներում ունենք 34 անձ, որոնց դատվածությունը պետք է հանվի, որի դեպքում կառաջանա ազատագրկման դիմաց փոխհատուցում տալու խնդիր: Ինչպես տեսնում ենք, առաջանում է դրամական փոխհատուցման խնդիր, որի վճարման աղբյուրը հստակ չի երևում: 9. Առաջարկ: Նախագծի 11-րդ հոդվածում, որը նախատեսում է փոփոխություն «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածում, 2-րդ մասը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ. <i>«Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության</i>	9. Ընդունվել է	9. Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ:
--	---	-----------------------	---

	<i>նկատմամբ չի կարող սահմանվել զինվորական վերահսկողություն»:</i> <u>Հիմնավորում:</u> Նման փոփոխություն նախատեսելու հիմնական նպատակը տարակարծությունների վերացումն ու նշված հարցում հստակեցում մտցնելն է: 10. <u>Առաջարկ:</u> Առաջարկում ենք Օրենքի 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասում «ծառայողին» բառը փոխարինել «ծառայողի» բառով, որից հետո լրացնել հետևյալ բառերը՝ «հետ ծառայության ժամկետով կնքում է ժամանակավոր աշխատանքային պայմանագիր»: Նման փոփոխության դեպքում 17-րդ հոդվածի 2-րդ մասը կունենա հետևյալ բովանդակությունը. «Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայություն անցնելու վայրի կազմակերպության ղեկավարը այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի հետ ծառայության ժամկետով կնքում է ժամանակավոր աշխատանքային պայմանագիր, այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողին ընդգրկում է կազմակերպության հաստիքացուցակում, որոշում է նրա աշխատանքի տեսակը, կարգն ու պայմանները և եռօրյա ժամկետում այդ մասին գրավոր տեղեկացնում է քաղաքացուն ծանուցագիր հանձնած զինվորական կոմիսարիատին»: Առաջարկում ենք նաև նույն հոդվածում լրացնել 2.1 մաս հետևյալ բովանդակությունը. «Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության ժամանակ առաջացող հարաբերությունների նկատմամբ տարածվում են ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի նորմերը, այնքանով, որքանով դրանք չեն հակասում սույն օրենքին և նման ծառայության էությանն ու բնույթին»: <u>Հիմնավորում:</u> Այս կարգավորումն անհրաժեշտ է,	10 Ընդունվել է մասնակի	10. Աշխատանքային պայմանագիր կնքելու մասով առաջարկն ընդունելի չէ, քանի որ այլընտրանքային ծառայողի և համապատասխան կազմակերպության միջև հարաբերությունները չեն կրում պայմանագրային բնույթ, ուստի չեն կարող կարգավորվել պայմանագրով, հետևաբար, նաև դրանց վրա չեն կարող տարածվել աշխատանքային օրենսգրքի դրույթերը՝ անգամ այնքանով, որքանով դրանք չեն հակասում օրենքին: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողներն, ըստ էության, կատարում են աշխատանք և պետք է ապահովված լինեն համապատասխան աշխատանքային պայմաններով, ուստի նախագծում նախատեսվել է, որ այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողների համար պետք է ստեղծվեն համապատասխան աշխատանքային պայմաններ, ինչպես նաև սահմանվի ամենամյա արձակուրդի հնարավորություն: Մնացյալ հարցերի լուծումը հնարավոր է օրենքի, այն է՝ ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի անալոգիայի կիրառման եղանակով:
--	---	-------------------------------	--

	որպեսզի հստակեցվի կազմակերպության ղեկավարի և այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի միջև առաջացող հարաբերությունները: Նմանատիպ դրույթներ սահմանելու դեպքում կլուծվեն մի շարք հարցեր՝ կապված այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողների իրավունքների և պարտականությունների, ինչպես նաև պատասխանատվության հետ: ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 10-րդ հոդվածը թույլ է տալիս աշխատանքային օրենսդրության դրույթների անալոգիայով կիրառման հնարավորություն. «Եթե աշխատանքային հարաբերություններն ուղղակիորեն կարգավորված չեն օրենքով, ապա նման հարաբերությունների նկատմամբ, եթե դա չի հակասում դրանց էությանը, կիրառվում են համանման հարաբերություններ կարգավորող աշխատանքային օրենսդրության նորմերը (օրենքի անալոգիա)»: ՀՀ սահմանդրական դատարանը իր 18.07.2012թ. ՍԴՈ 1038 որոշմամբ արձանագրել է. «Աշխատանքային օրենսգիրքը աշխատանքային հարաբերությունների ծագման միակ հիմքը սահմանելով աշխատանքային պայմանագիրը, չի բացառում գրավոր աշխատանքային պայմանագրի բացակայության պայմաններում աշխատանքային հարաբերություններից բխող աշխատանքային պարտականությունների փաստացի կատարման առկայության ապացուցման դեպքում անձի իրավունքների արդյունավետ պաշտպանության իրավունք»: Ինչպես աշխատանքային օրենսգրքի հիշյալ դրույթից, այնպես էլ ՀՀ սահմանադրական դատարանի որոշումից, պարզ է, որ ամեն դեպքում այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի նկատմամբ կարող են կիրառվել աշխատանքային		
--	---	--	--

	օրենսդրության դրույթները: Ուստի՝ ավելի ճիշտ ենք համարում «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում նախատեսել առաջարկված դրույթները: 11. Առաջարկ: «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 13-րդ հոդվածը նախատեսում է ուժը կորցրած ճանաչել Օրենքի 17-րդ հոդվածի 5-րդ մասը: Առաջարկում ենք Օրենքի 17-րդ հոդվածի 5-րդ մասը շարադրել հետևյալ բովանդակությամբ. «Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողը ծառայության ընթացքում չի կարող նշանակվել ղեկավար պաշտոններում»:	11. Չի ընդունվել	11. Առաջարկությունը չի բխում միջազգային չափանիշներից, ինչպես նաև այն անհրաժեշտ չէ օրենքով սահմանված նպատակներին հասնելու համար, հետևաբար, համաչափ չէ: Ակնհայտ է, որ խոսքը բացառապես այնպիսի ղեկավար պաշտոնների մասին է, որոնք ուղղակիորեն սահմանվելու են ՀՀ կառավարության կողմից հաստատվող աշխատանքային ծառայության ընթացքում կատարվող աշխատանքներին վերաբերող ցանկում: Դրանից հետևում է, որ խոսք լինել չի կարող «Հանրային ծառայության մասին», «Քաղաքացիական ծառայության մասին» օրենքների կամ հատուկ ծառայությունների մասին օրենքների իմաստով ղեկավար պաշտոններում այլընտրանքային ծառայողների ներգրավման մասին: Անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ Վենետիկյան հանձնաժողովի կողմից ներկայացված կարծիքի մեջ (մասնավորապես, տես՝ «Այլընտրանքային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ 2011թ. դեկտեմբերի 16-17-ին կայացած Վենետիկյան հանձնաժողովի 89-րդ լիազումար նիստի ժամանակ ընդունված թիվ 644/2011 կարծիքի 30-31-րդ կետերը) հատուկ ընդգծվել է, որ չափազանց խիստ է (գործող օրենքի) այն
--	--	-------------------------	---

	12. Առաջարկ: Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 14-րդ հոդվածը նախատեսում է ուժը կորցրած ճանաչել: Առաջարկում ենք Օրենքի 18-րդ հոդվածի 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Կազմակերպության ղեկավարը ծառայության վայրում պարտավոր է ապահովել այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի անվտանգությունը, հետևել ծառայության կատարման ընթացքին, աշխատողին ծանոթացնել աշխատանքի պաշտպանության և հակահրդեհային անվտանգության ապահովման պահանջներին»: Հիմնավորում: Կազմակերպության ղեկավարը պետք է ունենա որոշակի պարտականություններ, որոնք ուղղված են ապահովելու աշխատողի անվտանգությունը: 13. Առաջարկ: «Այլընտրանքային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 22-րդ հոդվածի 2-րդ մասի	12. Ընդունվել է մասնակի	սահմանափակումը, համաձայն որի՝ այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողը ծառայության ընթացքում չի կարող նշանակվել ղեկավար պաշտոնում: Նման սահմանափակումը կարող է լրջորեն վնասել տվյալ ծառայողի հետագա աշխատանքային առաջընթացին և նման դրույթի պահպանումը պետք է լուրջ հիմնավորում ունենա: Այն նաև չի բխում հենց նույն օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասից, որի համաձայն՝ այլընտրանքային ծառայության նպատակը հայրենիքի և հասարակության առջև քաղաքացիական պարտքի կատարման ապահովումն է և <i>չունի պատժիչ, անձի պատիվը և արժանապատվությունը նվաստացնող բնույթ</i>: Հետևաբար, գործող օրենքի 17-րդ հոդվածի 5-րդ մասն անհրաժեշտ է ուժը կորցրած ճանաչել: 12. Տես՝ կետ 10-ը:
--	---	--------------------------------	---

	գործողությունը դադարեցնել և ուժը կորցրած ճանաչել : Հիմնավորում: ՀՀ Սահմանադրության 14.1 հոդվածի համաձայն. «Բոլոր մարդիկ հավասար են օրենքի առջև: Խտրականությունը կախված սեռից...կրոնից... կամ սոցիալական բնույթի այլ հանգամանքներից արգելվում է»: Միայն այն պատճառով, որ անձը անցել է այլընտրանքային ծառայություն, հիմք չէ խտրական վերաբերմունք դրսևորելու համար: Յուրաքանչյուր դեպքում անձն ինքն է որոշում զենք կրել, պահել, պահպանել կամ օգտագործել:	13. Չի ընդունվել	13. Օրենքի 22-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված սահմանափակումը ըստ էության այն նվազագույն սահմանափակումն է, որ կարող է դրվել այլընտրանքային ծառայողի վրա պարտադիր զինվորական ծառայություն չանցնելու հետևանքով: Անձը, դիմելով այլընտրանքային ծառայություն անցնելու նպատակով, պետք է գիտակցի, որ այլընտրանքային ծառայություն անցնելուց հետո նրան հետագայում արգելվելու է ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն զենք կրել: Մյուս կողմից, զենք կրելու սահմանափակումն արդարացված է, քանի որ այլընտրանքային ծառայողը, չանցնելով պարտադիր զինվորական ծառայություն, չի տիրապետում զենք կրելու, պահպանելու, կիրառելու հմտություններին: Հետևաբար, սույն սահմանափակումը համարժեք է հետպնդվող նպատակին և արդարացված է Սահմանադրության տեսանկյունից:
Աժ պագամավոր Վ. Բաղդասարյան	Օրենքի նախագծի 13-րդ հոդվածի 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության վայրը որպես կանոն պետք է լինի սահմանամերձ գոտիներում»:	Չի ընդունվել	Տես՝ պատգամավոր Հ. Նաղդալյանի առաջարկության վերաբերյալ եզրակացությունը:
Աժ պագամավորներ Հերմինե Նաղդալյան Հայկ Բաբուխանյան Ռուզաննա Մուրադյան Մարգարիտ Եսայան Շուշան Պետրոսյան Կարինե Պողոսյան	1) 1-հոդվածում նոր խմբագրությամբ շարադրված «հոդված 3»-ը ներկայացնել հետևյալ խմբագրությամբ: «1.Այլընտրանքային զինվորական ծառայության կարող է անցնել Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացին, ով ունի այնպիսի խորապես արմատավորված կրոնական դավանանք կամ համոզմունք, որի կազմակերպությունը գրանցված է	1) Չի ընդունվել	1) Առաջարկության ընդունումը կարող է հանգեցնել դավանանքի կամ համոզմունքների քննության ընթացակարգի ներդրմանը, ինչպես նաև վարչական մարմնին այնքան լայն գնահատողական լիազորության վերապահմանը, որը կարող է նպաստել կամայական վարչական պրակտիկայի ձևավորմանը: Բացի այդ, անձի կրոնական դավանանքի կամ համոզմունքի ազատությունը ՀՀ Սահմանադրության 26-րդ

	Հայաստանի Հանրապետությունում և հանրահայտ կերպով, բացարձակապես մերժում է զենք կրելը, պահելը, պահպանելը կամ օգտագործելը Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության կարող է անցնել Հայաստանի Հանրապետության այն քաղաքացին, որը ունի այնպիսի խորապես արմատավորված կրոնական դավանանք կամ համոզմունք, որի կազմակերպությունը գրանցված է Հայաստանի Հանրապետությունում և հանրահայտ կերպով, բացարձակապես մերժում է ընդհանրապես զինվորական ծառայություն անցնելը:»		հոդվածը, ինչպես նաև «Մարդու իրավունքների և հիմնարար ազատությունների պաշտպանության մաին Կոնվենցիայի» 9-րդ հոդվածը չեն պայմանավորում որևէ կազմակերպության առկայությամբ, որին անձը պետք է պատկանի, ինչպես նաև չեն պայմանավորում այդ կազմակերպության գրանցման փաստով: Մտքի, խղճի և կրոնի ազատության իրավունքը կարող է իրացվել ինչպես անհատապես, այնպես էլ կոլեկտիվ՝ որևէ խմբի կամ կազմակերպության շրջանակներում, հետևաբար, կրոնական դավանանքը կամ համոզմունքը բազում դեպքերում կարող է արմատավորված լինել անհատների մոտ, որոնք չեն պատկանում որևէ գրանցված կրոնական միավորման: Բացի այդ, հարկ է նշել, որ օրենքը չի կարող ամրագրել այնպիսի լիազորություններ, որոնք բնորոշ չեն հանրապետական հանձնաժողովին: Նման լիազորությունները կարող են վերապահվել բացառապես կրոնական կազմակերպությունների գրանցման առնչությամբ, այն էլ շատ ավելի սահմանափակ ծավալով: Ինչ վերաբերում է չափանիշների հարցին ընդհանրապես, ապա դրա առնչությամբ հարկ է նկատել, որ Մարդու իրավունքների Եվրոպական դատարանը «Բայաթյանն ընդդեմ Հայաստանի» գործով վճռում նշել է, որ Կոնվենցիայի 9-րդ հոդվածի շրջանակներում զինվորական ծառայությունից հրաժարվելը կարող է լինել ընդունելի, եթե անձի հավատքը կամ համոզմունքը լինի՝ ա/ բավարար չափով հիմնավոր, բ/ լուրջ, գ/ հետևողական, դ/ կարևոր:
--	---	--	---

			Հարկ է նկատել, որ այս հասկացությունները նույնպես անորոշ են և անհրաժեշտաբար պետք է կոնկրետացվեն հետագա վարչական և դատական պրակտիկայում: Դրանք այնքան հստակ չեն, որպեսզի ամրագրվեն օրենքում: Գտնում ենք, որ նախագծից բխող մոտեցումը, ըստ որի դավանանքին կամ համոզմունքին հակասելու փաստական հանգամանքների ապացուցման բեռը կրում է այլընտրանքային ծառայության համար դիմած անձը, ինչպես նաև «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի դրույթները (մասնավորապես, գործի հանգամանքների ի պաշտոնե քննությունը և այլն) իրենց համակցության մեջ թույլ են տալիս, որպեսզի հանրապետական հանձնաժողովը բավարարի միայն այն դիմումները, որոնք փաստեր և հիմնավորումներ են պարունակում այլընտրանքային ծառայություն անցնելու վերաբերյալ և դրանք իրենց ամբողջության մեջ ողջամիտ են ու չեն հարուցում կասկածներ:
	2) Հոդված 2-ում նոր խմբագրությամբ շարադրված օրենքի 4-րդ հոդվածի 1-ին մասում «ոստիկանության» բառից հետո ավելացնել «Ազգային անվտանգության» բառերը, իսկ «ստորաբաժանման» բառից հետո ավելացնել «Հայ Առաքելական Սուրբ եկեղեցու, ԵՊՀ Աստվածաբանական ֆակուլտետի, Գիտությունների Ազգային Ակադեմիայի» բառերը:	2) Չի ընդունվել	2) «ՀՀ Ազգային անվտանգության» բառերը լրացնելը հնարավոր չէ, քանի որ այլընտրանքային զինվորական ծառայության անցնելու հետ կապված հարցերը դուրս են ՀՀ ազգային անվտանգության ծառայության լիազորությունների շրջանակներից: Հայ Առաքելական Սուրբ եկեղեցու ներկայացուցիչներին ներառելը հնարավոր չէ, քանի որ, ըստ ՀՀ Սահմանադրության 8.1-րդ հոդվածի՝ Հայաստանի Հանրապետությունում երաշխավորվում է օրենքով սահմանված կարգով գործող <i>քոյոր</i> կրոնական կազմակերպությունների գործունեության

	3) Հոդված 3-ում «30» թիվը փոխարինել «33»-ով:	3) Չի ընդունվել	ազատությունը: Ինչ վերաբերում է ԵՊՀ Աստվածաբանական ֆակուլտետի, Գիտությունների Ազգային Ակադեմիայի ներկայացուցիչների վերաբերյալ առաջարկին, ապա գտնում ենք, որ հիմնավոր չէ առանձին կրթական կամ գիտական հաստատություններ առանձնացնելը և դրանց ներկայացուցիչներին հանրապետական հանձնաժողովի կազմում ընդգրկելը: Միաժամանակ անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ նախագծի 6-րդ հոդվածով փոփոխվող գործող օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասը հնարավորություն է ընձեռում հանրապետական հանձնաժողովի նիստին հրավիրել կրոնագետների, հոգեբանների, այլ մասնագետների, այլընտրանքային ծառայության վայրերի հիմնարկների, կրոնական և այլ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչների և այլ անձանց: 3) Անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ նախագծում այլընտրանքային գինվորական ծառայության համար «30» ամիս նախատեսելը պայմանավորված է միջազգային չափանիշներով (մասնավորապես, տես՝ «Այլընտրանքային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ 2011թ. դեկտեմբերի 16-17-ին կայացած Վենետիկյան հանձնաժողովի 89-րդ լիազումար նիստի ժամանակ ընդունված թիվ 644/2011 կարծիքի 13-18-րդ կետերը): Համաձայն դրանց, այլընտրանքային ծառայության ժամկետը չպետք է 1.5 անգամ գերազանցի պարտադիր գինվորական ծառայության ժամկետը: Դրանից
--	--	-----------------	--

	4) Հոդված 5-ում նոր խմբագրությամբ շարադրված օրենքի 7-րդ Հոդվածի 2-րդ կետում վերջակետից առաջ ավելացնել հետևյալ բառերը «այդ թվում համապատասխան հանրահայտ կրոնական դավանանքի կամ համոզմունքի դիմողի մոտ խորապես արմատավորված լինելու ապացույցները»: 5) Հոդված 5-ում 2-րդ կետի «նախընտրած այլընտրանքային ծառայության տեսակը» բառերը հանել՝ այդ գործառույթը վերապահելով Հանրապետական հանձնաժողովին:	4)Չի ընդունվել 5) Չի ընդունվել	ելնելով, նախագծում այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության ժամկետ է սահմանվել 36 ամիսը, և հաշվի առնելով այդ համամասնությունը՝ այլընտրանքային զինվորական ծառայության ժամկետ է նախատեսվել 30 ամիսը՝ որպես միջանկյալ ժամկետ այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության և պարտադիր զինվորական ծառայության ժամկետների համեմատ: Իսկ առաջարկվող ժամկետի սահմանման պարագայում այլընտրանքային զինվորական ծառայության և այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության ժամկետները մոտեցվում են իրար, ինչը դուրս է գալիս համակարգային լուծումների շրջանակներից, քանի որ այլընտրանքային ծառայության այդ տեսակները միմյանցից զգալիորեն տարբերվում են իրենց բովանդակությամբ և պայմաններով: 4) Տես՝ 1-ին կետը: 5) Առաջարկը ընդունելի չէ՝ հաշվի առնելով, որ նախագիծը նախատեսում է այլընտրանքային ծառայության երկու տեսակ՝ այլընտրանքային զինվորական ծառայություն և այլընտրանքային աշխատանքային ծառայություն, և դրանցից յուրաքանչյուրի համար սահմանում է առանձին կարգավորումներ: Ուստի անհրաժեշտ է
--	--	--	--

	6) Հոդված 7-ում օրենքի 8.1 Հոդվածի 1-ին կետում «ծայների 2/3 -ով» բառերից հետո ավելացնել «բայց ոչ պակաս, քան հանձնաժողովի անդամների ծայների կեսը» բառերը: 7) Հոդված 11-ում օրենքի 14-րդ Հոդվածի 2-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «2.Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության իրականացումը կազմակերպում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության լիազորած պետական կառավարման մարմինը (մարմինները) և վերահսկում է պաշտպանության բնագավառում Հայաստանի Հանրապետության կառավարության	6) Ընդունվել է 7) Չի ընդունվել	այլընտրանքային ծառայության համար դիմած անձին հնարավորություն ընձեռել, որպեսզի նա ինքը որոշի այլընտրանքային ծառայության այն տեսակը, որը համապատասխանում է իր կրոնական դավանանքին կամ համոզմունքներին:Իսկ հանրապետական հանձնաժողովը չի կարող քաղաքացու փոխարեն ինքնուրույն որոշել, թե այլընտրանքային ծառայության կոնկրետ որ տեսակն է համապատասխանում նրա կրոնական դավանանքին կամ համոզմունքներին: Այդ իսկ պատճառով նախագծով սահմանված է, որ հանձնաժողովը իրավասու է միայն բավարարելու կամ մերժելու դիմումը, որում նշված է այլընտրանքային ծառայության տեսակը: Բացի այդ, հնարավոր չէ քաղաքացուն զրկել հնարավորությունից՝ իր դիմումում նշելու այլընտրանքային ծառայության նախընտրած տեսակը, եթե առկա է այլընտրանքային ծառայության երկու տեսակ: 6) Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ: 7) Նախագծի ամբողջ հիմքում ընկած է այն մոտեցումը, որ այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության իրականացման նկատմամբ չպետք է սահմանվի զինվորական վերահսկողություն: Ղա ուղղակիորեն բխում է Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստանձնած միջազգային պարտավորություններից (մասնավորապես, տես՝
--	---	--	---

	լիազորած պետական կառավարման մարմինը»: 8) Հոդված 12-ը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ «օրենքի 15-րդ հոդվածում «այլընտրանքային» բառերից հետո ավելացնել «զինվորական» բառերը»: 9) Հոդված 13-ում օրենքի 17-րդ հոդվածում 2-րդ կետը հանել:	8) Չի ընդունվել 9) Չի ընդունվել	«Այլընտրանքային ծառայության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծի վերաբերյալ 2011թ. դեկտեմբերի 16-17-ին կայացած Վենետիկյան հանձնաժողովի 89-րդ լիազումար նիստի ժամանակ ընդունված թիվ 644/2011 կարծիքի 3-րդ բաժնի 32-39-րդ կետերը): Բացի այդ, անհրաժեշտ է նկատի ունենալ, որ պետական կառավարման մեկ մարմինը չի կարող վերահսկողություն իրականացնել նույն կարգավիճակն ունեցող այլ պետական կառավարման մարմինների գործունեության նկատմամբ: 8) Տվյալ առաջարկությունը չի կարող այլևս առարկայական հիմք ունենալ, քանի որ այդ հարցի հետ կապված ընդունվել է ԱԺ պատգամավոր Կ. Նահապետյանի առաջարկությունների 1-ին կետը, որի արդյունքում նախագծի 2-րդ հոդվածում լրացվել է նոր մաս հետևյալ բովանդակությամբ՝ «Պարտադիր զինվորական ծառայություն անցնող Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին չի կարող հրաժարվել իր ծառայությունից և ընտրել այլընտրանքային ծառայություն, իսկ այլընտրանքային ծառայություն անցնող քաղաքացին չի կարող հրաժարվել իր ծառայությունից և ընտրել պարտադիր զինվորական ծառայություն»: 9) Տվյալ առաջարկությունը չի հիմնավորվել և դրա անհրաժեշտությունն անհասկանալի է:
--	---	---	---

	10) Հոդված 13-ում օրենքի 17-րդ հոդվածում 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության վայրը պետք է լինի Ադրբեջանի Հանրապետության հետ սահմանամերձ գոտում»: Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողը ծառայության վայրում գտնվում է շուրջօրյա: Ծառայության վայր է համարվում կազմակերպությանը տնօրինման, տիրապետման և օգտագործման իրավունքով պատկանող տարածքը: Ծառայության վայրում այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողի շուրջօրյա գտնվելու անհնարինության դեպքում վերահսկող մարմնի որոշմամբ այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողին վճարվում է փոխհատուցում, որի չափը և վճարման կարգը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:» 11) Հոդված 13-ում 5-րդ մասը հանել: 12) հոդված 15-ի 3-րդ և 5-րդ կետերը հանել:	10) Չի ընդունվել 11) Չի ընդունվել 12) Չի ընդունվել	10) Տես՝ պատգամավոր Հ. Նադդալյանի առաջարկությունների վերաբերյալ եզրակացությունը: 11) Տես՝ պատգամավոր Կ. Նահապետյանի առաջարկությունների 11-րդ կետի վերաբերյալ եզրակացությունը: 12) Սահմանված նմուշի արտահագուստ կրելու վերաբերյալ դրույթը հանվել է, քանի որ այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողներն այսուհետ իրենց ծառայությունն իրականացնելու են զինվորական վերահսկողությունից դուրս, հետևաբար, որևէ զինվորական արտահագուստ կրելու անհրաժեշտություն չի լինելու, և աշխատանքային արտահագուստ կրելը
--	--	---	---

	13) Հոդված 17-ում ավելացնել նոր 7-րդ կետ «Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը սահմանում է նույն զորամասում այլընտրանքային ծառայողների առավելագույն թիվը»:	13) Ընդունվել է	պայմանավորված կլինի համապատասխան աշխատանքի բնույթով: Իսկ «օրական 8» բառերը «շաբաթական 48» բառերով փոխարինելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է նրանով, որ, նախագծի համաձայն, այլընտրանքային աշխատանքային ծառայողը ծառայության վայրում չի գտնվելու շուրջօրյա, և այդ դեպքում աշխատաժամանակը աշխատանքի բնույթից ելնելով կարող է հաշվարկվել նաև շաբաթական կտրվածքով, այլ ոչ միայն՝ օրական: 13) Բովանդակային առումով ընդունելի է, սակայն դա կարող է վերաբերել միայն այլընտրանքային զինվորական ծառայողներին:
Հեղինակ	1. Նախագծի 3-րդ հոդվածում «ծառայությունն անցնելու հնարավորության բացակայության մասին» բառերը փոխարինել «ծառայությունն այլընտրանքային ծառայությամբ փոխարինելու մասին» բառերով: 2. Նախագծի 6-րդ հոդվածով փոփոխվող 7-րդ հոդվածի 5-րդ մասում «առերևույթ խախտումները» բառերը փոխարինել «ծնական սխալները» բառերով: 3. Նույն հոդվածի 6-րդ մասում «ստանալու» բառը փոխարինել «գրանցելու» բառով: 4. Նույն հոդվածի 7-րդ մասում «դիմումը ներկայացնելու օրվանից 10 օրվա» բառերը փոխարինել «այն տարածքային զինվորական կոմիսարիատում գրանցվելու պահից 30 օրվա» բառերով: 5. Նախագծի 9-րդ հոդվածի երկրորդ կետում «քաղաքացին» բառը փոխարինել «դիմումատուն»		Նախագծում կատարվել են համապատասխան փոփոխություններ

	բառով: 6. Նախագծի 7-րդ հոդվածով փոփոխվող 8-րդ հոդվածի 2-րդ մասը հանել:		
--	--	--	--